

ЦРЖСВХ. №359/09. 11. 2015г.

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд на тема:

***„Модел за специализирана подготовка при
състезатели по ръгби седем”***

за придобиване на образователната и научна степен
“Доктор”

Докторант: Иван Христов Иванов

Научен ръководител: проф. Николай Колев, ДН

Рецензент: доц. Емил Атанасов, доктор

Всичко свързано с оптимизирането процеса на подготовката на състезатели по ръгби и повишаването на тяхната професионална компетентност заслужава одобрение и засилен изследователски интерес. Такава е и моята гледна точка от която ще анализирам и оценявам идеите и резултатите в дисертационния труд ” ***Модел за специализирана подготовка при състезатели по ръгби седем*** ” . Още в началото ще отбележа, че в този труд се разглежда един строго специфичен, но доста значим проблем за теорията и практиката. Нещо повече, това е едно достойно за уважение начинание с практико-приложен характер, което респектира с всеобхватността на изследвания проблем.

Дисертационният труд е оформен в едно книжно тяло с обем от 166 страници, от които 145 основен текст, 9 стр. ползвана литература (52 източника на кирилица, 74 на латиница и 19 интернет сайта общо 145 източника) и приложения 21 стр. Структуриран е в увод, три основни глави, приноси, изводи и препоръки, оформени като четвърта глава и ползвана литература. Като обем, структура и логика на изложението той отговаря на основните изисквания за такъв род разработки.

В глава първа “Постановка на проблема по литературни източници и обобщаване на теоретико-приложния опит” в обем от 55 страници е направен много обстоен дедуктивно-логически теоретичен анализ на историческите факти около възникването на спорта ръгби и научните изследвания, третиращи този проблем, както и ролята, същността и спецификата на ръгби седем. Целият този анализ е направен на базата на многобройни данни от по-стари и по-нови литературни (писмени и електронни) източници, като доста сполучливо авторът систематизира:

- Исторически анализ, поява, насоки и тенденции в развитие на спорта ръгби седем (стр.6-20),
- Понятиен апарат в ръгби (стр.20-23),
- Характерни особености и анализ на състезателната дейност на ръгби седем (стр. 24-38),
- Анализ на състезателната дейност от турнирите в световните ръгби серии (стр. 38-42),
- Система на спортна подготовка по ръгби седем (стр. 42-57),
- Методологическа концепция на дисертационния труд и работна хипотеза (стр. 57-60).

Цялата тази широко обхватна библиографска справка е направена не само върху фундаменталните литературни източници по изследваната проблематика, но така също и на основата на данни от редица, по-частни и пряко свързани с темата на изследването публикации.

Като цяло одобрявам логиката, стила и фактологията, представена в тази глава. Независимо от строго специфичния и тясно специализиран научен проблем, който изследва докторанта, целенасоченият литературен обзор (общо 145 литературни източника) дава възможност на автора подробно и авторитетно да ни запознае в детайли с редица характеристики и особености на спорта ръгби в теоретичен и най-вече в приложно-методичен аспект.

Към написаното в тази глава могат да се отправят и някои незначителни забележки и препоръки.

Недостатъчно прецизна е формулировката на работната хипотеза (стр. 60). Убеден съм, че тя може да се формулира по-точно. В този си вид, хипотезата не е убедителна, звучи много общо.

Във втора глава “Цел, задачи, организация и методика на изследването”, в своята логична последователност, са представени методологическите характеристики на изследването и неговите организационно-времеви параметри. За написаното в тази глава могат да се посочат редица положителни моменти. Най-общо те се отнасят до ясно изградената методологическа постановка на изследването, подходящата, многостранна и богата методика на изследване, точно описаният контингент на изследването. Задачите са точно формулирани и дават ясна представа за намеренията на докторанта.

Особено добро впечатление в тази глава прави логиката и последователността в която е представена цялата организация и реализация на експеримента и точно подбраните и описани подробно тестове за контрол и оценка на постигнатите резултати.

Методологическата база, използваните технически средства и методи за събиране на емпиричните данни, както и цялостната постановка на експеримента дават възможност на докторанта да реши поставените задачи и да постигне набеязаната цел на изследването.

Трета глава, като най-съществената част от дисертацията, е в обем от 54 страници и е посветена изцяло на анализа на собствените експериментални резултати (спортно-педагогически тестове и функционални измервания) и разработените тренировъчни мезо и микро цикли. Тази част от дисертацията респектира не само с нейния обем, но преди всичко с компетентно направения анализ на получените резултати от различните по характер тестови изпитания, даващи ясна представа за високите изисквания към психо-физическата подготовка на състезателите по ръгби седем и многостранният характер на тяхната дейност.

Силните страни на направения анализ в трета глава на дисертацията са във възможността да се разкрият положителните и слабите страни в подготовката на ръгбисти и на тази база да се оптимизира този процес. Добри думи заслужава и предложената методика за подготовка на състезатели по ръгби седем, където са посочени в логична последователност тренировъчните въздействия в различните микро и мезоцикли.

От направените анализи в тази част на дисертацията могат да се открият следните по-важни приноси на изследването:

1. Проведено е изследване на състезатели по ръгби седем, включващо проверка и оценка на различни страни от тяхната подготовка и квалификация, като:
  - Спортнотехнически умения и специална физическа кондиция
  - Динамика в развитието на показателите за физическа подготовка след приложена целенасочена методика на тренировка.
2. Създадена са модели на специализирана методика за подготовка и развитие на състезатели по ръгби седем.
3. Предоставени са богати фактологични данни за същността и промените в психомоторния потенциал на състезатели по ръгби с

корелационните взаимовръзки между показателите отразяващи физическите и спортно-техническите умения и способности.

Глава четвърта „ Изводи и препоръки“, същите произтичат от анализите и като цяло от поставената цел и задачи. Прави впечатление, че някои от изводите са много общи.

В **заключение** ще отбележа, че рецензираният дисертационен труд е написан на добър научен стил и с много добро онагледяване. Направеният задълбочен анализ на факторите, определящи успеха в практикуването на ръгби седем, проведеният експеримент и получените в него резултати, обогатяващи теорията и методиката при подготовката на състезатели по ръгби седем и не на последно място актуалността на избория за изследване проблем, ми дават основание да препоръчам на уважаемите членове на специализираното научно жури **да присъдят на Иван Христов Иванов образователната и научна степен “ДОКТОР”**.

28.10.2015 г.

Рецензент:
/доц. Емил Атанасов, доктор/